

Vereniging van
Nederlandse Gemeenten

Brief aan de leden
T.a.v. het college en de raad

informatiecentrum tel.
(070) 373 8393

uw kenmerk

bijlage(n)

6

betreft

Definitieve ontwerpselectielijst

ons kenmerk

ECSD/U201501963

datum

2 december 2015

Lbr. 15/098

Samenvatting

Hierbij bieden wij de definitieve *Ontwerpselectielijst gemeenten en intergemeentelijke organen 2017 (Selectielijst voor archiefbescheiden van gemeentelijke en intergemeentelijke organen opgesteld of ontvangen vanaf 1 januari 2016)* ter accordering aan. Reacties van de leden op het eerder toegezonden concept zijn daarin verwerkt.

Op veler verzoek is de beoogde ingangsdatum verschoven van 2016 naar 2017. Het opschuiven in de tijd maakt het voor gemeenten beter mogelijk om zich voor te bereiden op de implementatie. Tevens wordt hierbij aangesloten op de doelstelling van de overheden om in 2017 digitaal te communiceren met de burger (Digitaal 2017).

Wij verzoeken u om de bijgevoegde formulier voor de accordering van ontwerpselectielijst 2017 te ondertekenen en **vóór 29 februari 2016** aan ons te retourneren. Daarna zullen wij de ontwerpselectielijst aan de minister van OCW ter vaststelling aanbieden.

Vereniging van
Nederlandse Gemeenten

Aan de leden

informatiecentrum tel. (070) 373 8393	uw kenmerk	bijlage(n) 6
betreft Definitieve ontwerpselectielijst	ons kenmerk ECSD/U201501963 Lbr. 15/098	datum 2 december 2015

Geacht college en gemeenteraad,

Hierbij treft u het definitieve ontwerp van de *Selectielijst gemeenten en intergemeentelijke organen 2017* ter accordering aan. Onder gaan wij in op de belangrijke wijzigingen die in het concept zijn aangebracht naar aanleiding van de consultatie onder de leden en de pilots die zijn uitgevoerd en de (ondersteuning) bij de implementatie van de selectielijst. Tevens gaan wij in op de vragen over de machtiging en de verdere procedure.

Aanleiding

De voortschrijdende digitalisering vormt een belangrijke aanleiding om de *Selectielijst voor archiefbescheiden van gemeentelijke en intergemeentelijke organen opgemaakt of ontvangen vanaf 1 januari 1996* te actualiseren. In 2013 is het Archiefbesluit 1995 gewijzigd waarbij is bepaald dat de systematische opsomming van categorieën archiefbescheiden in de selectielijst in overeenstemming moet zijn met de voor het archief geldende ordeningsstructuur.¹ Om aan deze nieuwe verplichting te voldoen is het nodig om over te stappen van een op papieren documenten gebaseerde selectielijst naar één aansluitend op (gedigitaliseerde) processen. Doordat de Selectielijst 2017 is gebaseerd op een overzicht van (inter)gemeentelijke processen, is de toekomstbestendigheid daarvan geborgd.

Consultatie en ervaringen pilots

Bij ledenbrief van 28 januari 2015 (ECSD/U201500072 Lbr. 15/007) hebben wij een conceptontwerp in het kader van een consultatie aan u aangeboden. Wij hebben ruim 50 reacties met 950 opmerkingen ontvangen van ongeveer 200 gemeenten en intergemeentelijke organen.

---

¹ Bij ledenbrief van 13 maart 2013 (BAOZW/U201300267 Lbr. 13/021) hebben wij u geïnformeerd over de wijzigingen in het Archiefbesluit en daarbij is ook ingegaan op de gevolgen voor de selectielijst.

Hiernaast zijn pilots uitgevoerd in drie gemeenten en twee intergemeentelijke organen. Een overzicht van de reacties en ervaringen, met de bijbehorende reactie onzerzijds, is als bijlage toegevoegd. Deze opmerkingen zijn zoveel als mogelijk in het bijgevoegde definitieve ontwerp verwerkt.

Wijzigingen in de werking

- De beoogde ingangsdatum van de selectielijst is op verzoek van vele gemeenten verschoven naar 2017. Het opschuiven in de tijd maakt het voor gemeenten beter mogelijk om zich voor te bereiden op de implementatie. Tevens wordt hierbij aangesloten op de doelstelling van de overheden om in 2017 digitaal te communiceren met de burger (Digitaal 2017).
- De selectielijst is van toepassing op archiefbescheiden opgemaakt of ontvangen op of na 1-1-2017.
- De selectielijst 2017 is alleen van toepassing op archiefbescheiden opgemaakt of ontvangen vanaf 2017; dus niet op oudere stukken zoals eerder voorgesteld.
- Omdat de nieuwe selectielijst op andere uitgangspunten is gebaseerd waarmee ervaring zal worden opgedaan en de digitale ontwikkeling voortschrijdt, zal na een periode van 5 jaar een evaluatie plaatsvinden.

Wijzigingen in de inhoud

De belangrijkste wijzigingen in de vorm, structuur en inhoud van de ontwerpselectielijst ten opzichte van het eerder toegezonden concept zijn de volgende:

- De term 'informatie-element' is op veler verzoek vervangen door de archiefwettelijke term 'archiefbescheiden'.
- De procesresultaten zijn ter bevordering van de herkenbaarheid gerelateerd aan taakvelden. De taakvelden zijn ontleend aan de Informatie voor derden (Iv3), die voor de gemeentelijke Planning & Control-cyclus worden gebruikt. Iv3 is voorgeschreven door het Besluit begroting en verantwoording (BBV). Een excel-versie van de opsomming, waarmee snel op taakvelden kan worden gesorteerd, is bijgevoegd.
- De eerder verplichte 'opschoontermijn' voor de overbrenging van archiefbescheiden is komen te vervallen.
- De ontwerpselectielijst is afgestemd met de GEMMA procesarchitectuur en de Zaaktypencatalogus 2.0, de algemeen geldende standaard voor de Nederlandse

gemeenten. Om de herkenbaarheid met de GEMMA procesarchitectuur te vergroten wordt over 'procestypen' in plaats van 'processen' gesproken.²

- Uitgegaan wordt van 29 procestypen. Op basis van de pilots is een drietal processen 'gespiegeld', dat willen zeggen dat ook de gemeente zelf een bepaald proces actief kan aangaan (bijvoorbeeld in beroep gaan tegen een besluit van een hogere overheid).
- Een aantal waarderingen is aangepast. Onder meer is het voorstel om bestuurlijke agenda's blijvend te bewaren vervangen door een termijn van 7 jaar.
- De algemene toelichting is ingekort en geredigeerd om de leesbaarheid te vergroten. De lijst van intergemeentelijke organen is aangevuld.

Aanvullen met lokale 'hotspot-monitor'

Bij de opstelling van de ontwerpselectielijst is gebruik gemaakt van de nieuwe waarderingmethodiek van het Nationaal Archief.³ Deze methodiek wordt door het Nationaal Archief als toetssteen gehanteerd bij de beoordeling en de advisering aan de minister van OCW over selectielijsten. Om tot een waardering van archiefbescheiden te komen zijn in ons opdracht een systeemanalyse, een trendanalyse en een risicoanalyse opgesteld en zijn de bewaartermijnen vastgelegd in wet- en regelgeving geïnventariseerd.⁴ De periodes die genoemd worden in deze selectielijst zijn de wettelijk geldende bewaartermijnen. Daarna moeten de daartoe aangemerkte archiefbescheiden worden vernietigd, behalve als er een van de uitzonderingen geldt. Zo kan informatie over bijzondere gebeurtenissen of kwesties van lokaal belang blijvend worden bewaard op basis van artikel 5.e van het Archiefbesluit. Daartoe moet de gemeente een zogenoemde 'hotspot-monitor' opstellen.

Implementatieondersteuning

De VNG Academie biedt in 2016 opnieuw cursussen over de implementatie van de Selectielijst 2017. Wij zullen in 2016 in samenwerking met de VNG Adviescommissie Archieven handreikingen opstellen om u bij de implementatie van de selectielijst te ondersteunen. Hiernaast zal in samenwerking met IPO, UvW en het Nationaal Archief en met steun van het innovatieprogramma Archief2020 in 2016 een handreiking verschijnen voor de opstelling van een lokale 'hotspot-monitor'.

---

² Overigens is de Selectielijst 2017 toepasbaar bij gebruik van een andere zaaktypecatalogus dan de ZTC 2.0.

³ Zie Commissie Waardering en Selectie *Gewaardeerd verleden. Bouwstenen voor een nieuwe waarderingmethodiek voor archieven* (Nationaal Archief, september 2007). In *Belangen in Balans* (Nationaal Archief, 2015) wordt het instrumentarium, dat hoort bij deze nieuwe methodiek, nader uiteengezet. De methodiek is geënt op de lokale uitvoeringspraktijk en is daarom goed toepasbaar op de selectielijst van gemeenten en intergemeentelijke organen.

⁴ Bij ledenbrief van 16 september 2014 (ECSD/U201401705 Lbr. 14/064) bent u geïnformeerd over de aanpak van de actualisatie van de selectielijst. Daarbij is de systeemanalyse en de trendanalyse aangeboden en melding gemaakt van het advies dat KING heeft uitgebracht om afstemming met de GEMMA Zaaktypecatalogus aan te brengen.

Machtiging

Een aantal gemeenten heeft vragen gesteld over de geldigheid van de machtiging, die aan de VNG is afgegeven. Daarbij benadrukt men overigens dat er geen behoefte is om een eigen selectielijst op te stellen. De machtiging is volgens ons geldig. In artikel 5 is aangegeven dat de VNG is gemachtigd de selectielijst in zijn geheel te actualiseren op het daartoe geëigende tijdstip. Dat het hier kan gaan om een volledig nieuwe selectielijst blijkt onder meer uit het gegeven dat tussentijdse wijziging van de selectielijst is geregeld in artikel 3. Ook de introductie van het Strategisch Informatieoverleg (SIO) en de verplichte toevoeging van het onafhankelijke lid daaraan veranderen de geldigheid niet. In artikel 3 en artikel 5 van de machtiging wordt gesproken over het betrekken van de 'door de Archiefwet voorgeschreven commissie'. De machtiging geeft de samenstelling van de commissie niet gedetailleerd aan en refereert ook niet aan de wet- en regelgeving op een bepaald tijdstip. De Adviescommissie Archieven treedt in deze op als het SIO. De samenstelling van de Adviescommissie Archieven is conform het in 2013 gewijzigde Archiefbesluit 1995. Reeds met ingang van 2013 maakt een onafhankelijk lid daarvan deel uit.

Ondertekening

In de machtiging is bepaald dat u de ontwerpselectielijst dient te ondertekenen voordat deze door de VNG aan de minister van OCW ter vaststelling wordt aangeboden. Aan burgemeester en wethouders als zorgdragers op basis van de Archiefwet wordt daarom gevraagd om het bijgevoegde formulier voor instemming met ontwerpselectielijst 2017 te ondertekenen en **vóór 29 februari 2016** aan ons te retourneren. Indien u niet (tijdig) tekent, zal dat betekenen dat uw gemeente niet zal worden meegenomen bij de vaststellingprocedure en de Selectielijst 2017 niet van toepassing zal zijn op uw gemeente. Stuur u daarom tijdig het formulier in.

Intergemeentelijke organen

Gemeenschappelijke regelingen met een eigen zorgdragerschap, waarvan een provincie of rijksorgaan deel uitmaakt en die ons hebben gemachtigd in verband met de toepassing op archiefbescheiden van algemene aard, worden ook gevraagd het ontwerp te ondertekenen. Voor de overige gemeenschappelijke regelingen is dat niet nodig omdat zij in principe gemeentelijke archiefbescheiden beheren.

Vaststellingsprocedure

Na de aanbieding van de ontwerpselectielijst 2017 zal de minister van OCW deze vaststellen, waarmee het gebruik van de selectielijst wettelijk verplicht wordt per 1-1-2017. Als onderdeel van de procedure zal de ontwerpselectielijst door het Nationaal Archief ter inzage worden gelegd. Naar aanleiding van de reacties van burgers kan het Nationaal Archief ons verzoeken het ontwerp aan te passen. Over eventuele wijzingen in de ontwerpselectielijst zult u te zijner tijd door ons worden geïnformeerd.

Hoogachtend,

Vereniging van Nederlandse Gemeenten

A handwritten signature in black ink, consisting of a large, stylized loop followed by a smaller loop and a final upward stroke.

J. Kriens

Voorzitter directieraad

Deze ledenbrief staat ook op www.vng.nl onder brieven.